

# DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 23. szám  
1990. január 27., szombat

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint  
Ára: 5,30 forint

## Ki éneklí ki a sajtót?

### Szegedi pártpéntek — Václav Havel Budapesten

Az akciórádiusz kifejezéssel akkor találkoztam először, amikor egy történelmi tárgyú tanulmány szerzője azt boncolgatta: milyen hatósugara lehet egy offenzív hatalomnak. Történetesen a középkori török birodalomról volt szó, jelesen arról, hogy a korabeli útviszonyok (poros és sáros dűlő), meg technikai eszközök (szekér, batár, mállás patások) mellett adott idő alatt mennyi távolságot tehet meg — utánpótlásvonalainak elvesztése nélkül — egy hadsereg.

Ma a hatóság fogalma azért jutott eszembe, mert egy új tudományág, illetve vizsgálódási mód születésére látok lehetőséget. Kutathatnánk például azt, milyen közegben mennyi idő alatt terjed a rágalom. Ha például újságírókban, majd ipari munkások között dobjuk be, hogy a főnök csalja a munkát, akkor vajon melyik közösség válik hamarabb rágalomtelítetté? És hol szakad meg korábban a rágalom utánpótlásvonala?

Kérdezni kell, mert a hamis, bizonytalan állítás a mi korunk offenzív hatalma. Hogy miért írom mindezt ide? Majd elfelejttem mondani: a Parlament a sajtótörvény módosítása kapcsán jóformán csak erről beszélt. Mondom: kérdezni kell, mert még azt sem sikerült eldönteni, hogy ki rágalmaz kit?

Dlusztus Imre

## Szó volt Nagymarosról is

Pénteken reggel az Ország-ház előtti téren rendezték meg Václav Havel ünnepélyes fogadását. A Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke Szürös Máttyás ideiglenes köztársasági elnök meghívására csütörtökön a késő esti órákban érkezett Budapestre.

Közvetlenül az ünnepélyes fogadtatás ceremóniája után a Parlamentben megbeszélést tartott Václav Havel és magyar vendéglátója Szürös Máttyás. A két tárgyalópartner szakértők körében ült a tárgyalóasztalhoz.

Az államfői találkozóról természetesen nem hiányzott a bős—nagymarosi beruházás sorsának áttekintése. Szürös Máttyás ezzel kapcsolatban ismételt aláhúzta, hogy a magyar kormány lépéseket tett a nagymarosi vízlépcső építésére kötött szerződés felbontására.

A csehszlovák tárgyalópartnerek arról számoltak be, hogy két szakbizottságuk foglalkozott az építkezés helyzetével, s arra a meggyő-

ződésre jutottak, hogy a vízlépcsőrendszer környezetvédelmi szempontból káros beruházás. Rövidesen megvizsgálják gazdasági szempontból mégis miként lehetne hasznosítani a mű már eddig elkészült részeit. A beruházás megítélésével kapcsolatban Csehszlovákia szabad kezét kíván adni a tudomány művelőinek, s a tudományos vélemények szakmai megmértetését szorgalmazza. Szürös Máttyás felvetette azt is, hogy hasznos lenne egy magyar egyetem felállítása Komáromban. Václav Havel támogatásáról biztosította ezt az ötletet. Szürös Máttyás emellett javasolta egy magyarság társadalomkutató intézet felállítását is Csehszlovákiában.

Václav Havel csehszlovák államfő nem egész 24 óra budapesti látogatásának végével közös sajtóértekezletet tartott a Parlamentben magyar vendéglátójával, Szürös Máttyással. A csehszlovák vendég este elutazott hazánkba.

## Zsúfolt program

Nem csitult pénteken sem a földtörvény módosítása feletti vita heve; a képviselők a kérdés taglalásakor két táborra szakadtak, egy részük — a mezőgazdaságban dolgozók — a kormány által beterjesztett módosító

javaslat elfogadását támogatta, elsősorban gazdasági megfontolásokból. A vitázók kisebbik táborra a társadalmi igazságtétel szándékától vezérelve a földreform befolyásosságát, a megváltozott földviszárságát szorgal-



A táskában mínusz 33 milliárd

ma. A voksok leadásakor végül is minden bizonnyal döntő érvként hatott Hütter Csaba mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter okfejtése, miszerint a bérleti díj közel 42 milliárd forinttal növelné a termelőszövetkezetek költségeit évente, ha a volt tulajdonosok visszakapnák a megváltott földeket, s azokat a termelőszövetkezetek bérbe vennék. Ez azt eredményezné, hogy az idehez hasonló mértékű élelmiszerár-emelésre kerülne ismét sor. Mindezt mérlegelve, a képviselőtestület a beterjesztett törvénymódosító javaslatot fogadta el.

Még inkább elszabadultak az indulatok az országgyűlési képviselők jogállásáról, tiszteletdíjáról, költségterítéséről és kedvezményeiről szóló törvény tervezetéről folytatott vitában. Számos képviselő fejtezte ki rosszaságát a tervezetben szereplő magas tiszteletdíjjal összefüggésben, sőt volt aki úgy fogalmazott: a javaslatban meghatározott képviselői javadalmazást felháborítóan és szemérmetlenül aránytalannak tartja. A felszólalók közül egyre többen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a képviselői fizetésekről már az új Parlament döntsön. A zsúfolt napirend miatt félbeszakadt a sajtótörvény módosításának tárgyalása is. E témával kapcsolatban a legdühösebb támadások a sajtó hangnemét érték. Nem alakult ki egyetértés a személyhez fűződő jogok megsértése esetében kiszabható bírság ügyében; a kér-

dést megvitató parlamenti testületek közül a kulturális bizottság a bírság összegének felső határát 500 ezerről 1 millió forintra kívánta felemelni, a jogi bizottság viszont legfeljebb 300 ezer forint összegű kárpótlást javasolt.

Ezután az Állami Vagyonügynökségről, valamint az állami vagyon védelméről szóló törvényjavaslatok feletti vita lezárásával folytatva munkáját az Országgyűlés. Martonyi János kormánybiztos válaszolt a vitában elhangzott felvetésekre, majd Tömpe István pénzügyminiszter-helyettes reagált néhány észrevételre. Ezt követően Szabó Kálmán, a terv- és költségvetési bizottság előadója összegezte a vita tapasztalatait. A képviselők egyenként szavazták a benyújtott módosító indítványokról, majd nagy többséggel elfogadták a jóváhagyott javaslatokkal kiegészített törvényjavaslatokat. Ugyancsak elfogadták a terv- és költségvetési bizottság előterjesztéseit: az Állami Vagyonügynökség ügyvezető igazgatójának megválasztására alakuló jelölőbizottság összetételéről szóló javaslatot, a tulajdonviszonyok átfogó rendezésére vonatkozó állásfoglalást, valamint az átmeneti vagyonpolitikai irányelvek benyújtását késő határozatot.

Az Országgyűlés megválasztotta a belső biztonsági szolgálat tevékenységét vizsgáló bizottságot is, ebben a Parlamentben már képvisellel bíró pártok egy-egy jelöltje kapott helyet. A bizottság elnöke Mezey Károly lett. Tagjai: Solymosi József, Varga Sándor, Fodor László, Debreczeni József, Vassné Nyéki Ilona, Tamás Gáspár Miklós.

Nemes Tamás (Komárom-Esztergom m., 6. v.) arról tájékoztatót: 18 képviselővel megalakult azoknak a képviselőknek a parlamenti csoportja, akik elfogadták a Hazafias Választási Koalíció programját, és támogatásával indulni kívánnak a választáson.

Az elnöklő Fodor István javaslatára a képviselők úgy döntöttek, hogy a jövő hét szerdáján folytatják munkájukat.

Ezzel berekesztette az Országgyűlés januári ülésának negyedik munkanapját.

Hétfői számunkból:

## Megemelt lakbérek és vízdíjak — Kedvezmények adhatók

Ahogy köztudomású, a Tisztelt Ház az elmúlt év decemberében a lakbérek, valamint a víz- és csatornadíjak emelése mellett foglalt állást. Népszerűtlen döntést hoztak a honatýák, amit azonban — tetszik, vagy nem — immáron a törvény erejével végre kell hajtani. E hálátlan feladat természetesen az IKV-re hárul, ahol nem kis aggodalommal készülnek fel az új díjak beszedésére. Hogy a házfelügyelőknek mennyi megaláztatásban, szítkok özönében lesz részük, ahhoz kétség sem férhet. Márpedig a lakbéreket, vízdíjakat ki kell fizetni. Huszonkétezer lakásban kapják meg néhány napon belül az értesítést, amelyben az IKV közli a régi és az új ár közötti különbözetet. Egy tájékoztatót is kézhez kapnak a lakók, amelyből megtudhatják, ki és milyen mértékben jogosult a kedvezményekre. Lapunk hétfői számában részletesen tájékoztatjuk olvasóinkat a változásokról.

A nyomok a Rigó utcába vezettek...

## Elfogtak három utcai rablót

Tegnap, pénteki lapunkban három ismeretlen rabló szokatlanul önkényes eljárásáról adtunk hírt, miszerint január 24-én, este 10 óra körül a Marx téren sétáló három fiatalembert támadtak meg és fosztottak ki. A rendőrségnek sikerült gyorsan elkapni a triót, úgyhogy, fölük a közeljövőben nem kell tartanunk.

Ami azt illeti, hármójuk közül csak egyikük kezdő: Jakucska Tibor. A fiatalok M. Sándor már 1 év 8 hónapot ült a börtönben, minthogy priusza szerint 28 rendbeli bűncselekményt követett el — legtöbbször egyedül vagy társtettesként lopott, volt már orgazda és okirattal is visszaélt. Ugyanilyen „díszes” az előlelete a harmadik rablónak, a tiszakarádi Horváth Imrénének. Jakucskaóhoz hasonlóan neki sincs munkahelye, bűnlístáján erőszakos közöszlész, lopások, rongálás szerepel. Különös visszaesőnek minősítve 3 év börtönt kapott. Ők támadták a Marx téren a három szegedi fiúra. A rablótrió jelentős erőfőlényét kihasználva jól helybenhagyta a fiúkat, akik nem tettek eleget az így hangzó fölszólításnak: „Na, őcsik, átadni az összes pénzt, ami nálatok van!” A verést M. Sándor kezdte, akit bosszantottak a kérdéző szavai: „Milyen jogon?” Nem szokott hozzá a visszabeszéléshez. Az ököljog alapján végül szereztek is 570 forintot meg egy divattrikót, ami megtetszett a rablóknak. Dolguk végeztével a Belvárosba indultak, a kifosztott, levetkőztetett fiúkat pedig előbb egyik barátjukat keresték föl, majd éjfél körül, ha kicsit késve is, de szerencsére elmentek a rendőrségre. Bejelentésüket követően a forrónyomos csoport és a városban levő járőrök keresni

kezdték a rablótámadás elkövetőit. A rendőrök föltételezték, nem utaztak el a Marx térről, hanem a pénzrel a zsebben, szórakozni indultak.

Éjjel háromnegyed kettőkor kérték a rendőrök segítségét a József Attila sugárúti Kállai Éva leánykolégiumból. Azért, mert ismeretlen fiúk bemásztak, zavarogtak. Az egyik át is öltöztött: pólját kicsérélte másikkra. A kollégiumba érkező rendőrök már nem találták ott a hivatlan vendégeket, ám M. Sándort fölismerkezte az egyik lány, s meg is mondta a nevét.

A reggeli órára nyilvánvalóvá vált, a rablók jártak a kollégiumban. M. Sándor éppen megreggelizett a Rigó utcai nevelőotthonban, mikor megérkeztek érte. Nem is tagadta a rablást, de a társairól hallgatott. Azok megtalálásában nagy segítségükre volt a rendőröknek a 24-i éjszakai igazoltatásokról készült följegyzések. Ugyanis a rablótriót is igazoltatták, s a lappon ott szerepelt M. neve mellett a másik kettő. Délután 2 óra tájt egy Katona utcai lakásban Jakucska és Horváth még aludt. A rendőrök ébresztették őket. Ezek után már nem volt mit tagadni, őszinte vallomást tettek. Csoportosan elkövetett rablás büntette miatt indult eljárás ellenük.

A héten már tettek mások is panaszt a lejmólo bandára. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy M.-ék mások, köztük kisgyerekek pénzét is elvették, akik esetleg nem szóltak a kifosztásukról. Ezért kérik, a kifosztottak, illetve szüleik jelentkezzenek személyesen, illetve telefonon: 23-011, 15-60-as melléken, vagy a nyomos csoport és a városban levő járőrök keresni

M. E.

## Havel

Nemrég még börtönben volt. Nemrég még nem engedték Magyarországra egy darabjának a bemutatójára. És most Csehszlovákia államfőjeként — kicsit zavartan fogadja a nagy népszerűséget.

Azt mondják, nem akar a Parlamentbe jönni. Sűrű programját nem kívánja ezzel megszakítani és szándékát protokollmentesen meg is mondta. Aztán még is eljött. Fodor István szónoki emelvényre kéri, majd elésiet, kezét fognak, barátságosan megüti kicsit a hátát... „Ne veresd hátba” — szólal meg a sajtópályában lévő Avar Ist-

ván — majd magyarázatként hozzáteszi: „ezt a hülye magyar szokást még egy elnök sem tudja levetkőzni.”

Havel beszél. Kicsit remeg a hangja, kicsit idegen neki a szerep... Könnyfakasztó zavarban látni egy elnököt. És gyönyörű belegendolni, micsoda erő van abban a népben, amelyik olyan mélyről ilyen magasra emelte ezt az embert. Két percet beszél az alatt lebeg a terem a pillanat emelkedettségétől. Aztán távozik az elnök. Úrt hagy maga után. Körülnéznek a teremben, s már múltóban is emelkedett, bizakodó hangulatot.

(balogh)